Autor Guste Santini
Ponedjeljak, 14 Srpanj 2008 21:49

„U lipnju je zabilježen novi pad vrijednost dionica: prema podacima SDA tržišna vrijednost dionica tijekom tog mjeseca smanjena je za 23,54 milijardi kuna na 311,72 mlrd kuna, a vrijednost svih vrijednosnih papira uvrštenih u depozitorij Središnje depozitarne agencije pala je za 23,7 milijardi kuna i iznosila 362,92 milijardi kuna. U odnosu na lipanj prošle godine vrijednost dionica smanjena je za 62,87 milijarde kuna ili gotovo 17 posto. Krajem lipnja u depozitorij su bile uvrštene 953 dionice i 1.076 svih vrijednih papira zajedno. Vrijednost vrijednosnih papira u rukama građana iznosila je 44,21 milijarde kuna ili 1,93 milijarde kuna manje nego mjesec ranije”

Hrvatsko se gospodarstvo tvrdoglavo približava 10% + 10%. Prva desetka se odnosi na inflaciju, a druga na deficit platne bilance.Jedna od navedenih veličina mogla bi biti manja (deficit platne bilance) ako se poveća tečaj kune, dinamizira prodaja obiteljskog srebra. Ipak njihva će suma, po mome mišljenju, iznositi 20.

Inflacija povećava nominalnu kamatnu stopu, a ona, sa svoje strane, smanjuje atraktivnost obveznica ukoliko nisu definirane fluktuirajućom cijenom (kamatnom stopom). Inflacija bi morala pogodovati tržištu dionica, kao vlasničkom papiru, što se ne događa ako imamo stagflaciju. Upravo smanjenje privredne aktivnosti u ovoj u odnosu na prošlu godinu i dinamiziranje cijena čine hrvatskog gospodarstvo stagnantnim. U tim i takvim uvjetima tržište dionica karakterizira rastuća ponuda i opadajuća ptražnja. Rezultat je pad tečaja dionica.

U maloj i otvorenoj zemlji, kakva je Hrvatska, utjecaj globaliziranog financijskog sustava značajno utječe na domaće tržište kapitala. Slikovito rečeno ukoliko imate dohodak od 7.000 € vaše su mogućnosti prilagođavanja inflaciji neuporedivo manje nego u slučaju kada imate 20.000 €. Manji dohodak znači izloženost većem riziku u odnosu na rizike koje nam donosi velik dohodak.

Koje su implikacije?

Nizak dohodak ima mali ili nikakav udio štednje pa svako povećanje cijena rezultira zahtjevom za veću plaću (spirala: cijene – nadnice) te prodaju prije akumulirane štednje (imovine) kako bi se „skrpao kraj s krajem”. Kada je riječ o velikom dohotku u prvom se koraku smanjuje štednja pa tek ako depresija i inflacija potraju smanjuje se prije akumulirana imovina. U Hrvatskoj stanovništvo je zaduženo (uostalom država i gospodarstvo dijele istu sudbinu) pa smanjenje realne nadnice izravno smanjuje ionako nizak standard.

Recesija u svijetu samo je jedan od čimbenika, nakako glavni (sic!), nepovoljnim gospodarskim kretanjima. Daleko je značajniji problem niska društvena produktivnost rada i nesrazmjerno visoka potrošnja države zahvaljujući potrošnom poreznom sustavu. Ova i ovakva ekonomska politika nije u stanju rješiti problem. Što više postojeća ekonomska politika samo produbljuje probleme i, tek, rasprodaja obiteljskog srebra i rast inozemnog duga omogućuju preživljavanje. Pitanje je do kada?

Autor Guste Santini
Ponedjeljak, 14 Srpanj 2008 21:49